

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету

протокол № 8

від «07» лютого 2020 р.

Голова Вченої ради

А.П. Загнітко

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Програма вступного іспиту з для спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» / [за ред. Т.В Орехової]. Вінниця: ДонНУ, 2020. 26 с.

Вступний іспит зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» є основною формою вступних випробувань до аспірантури (з відривом від виробництва та без відриву від виробництва).

Укладачі:

Савченко М.В. – в.о. завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, д-р екон. наук, доцент

Орехова Т.В. – професор кафедри, міжнародних економічних відносин, д-р екон. наук, професор

Хаджинов І.В. – професор кафедри, міжнародних економічних відносин, д-р екон. наук, професор

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І НАВИЧОК НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ	5
2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ	7
3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ	18
4. ЛІТЕРАТУРА	20

ВСТУП

Програма підготовлена авторським колективом кафедри міжнародні економічні відносини.

Дана програма передбачає глибоке знання матеріалу про сучасний стан розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин та основні проблеми, що існують в цій галузі.

Вступники до аспірантури за спеціальністю 292 – міжнародні економічні відносини при складанні вступного іспиту зі спеціальності мають виявити знання предмета та об'єкту міжнародних економічних відносин як науково-дослідницької сфери, показати уміння комплексно аналізувати матеріал та розуміння системності як наукового підходу, що є принципово важливим в пізнанні сутності світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Іспит зі спеціальності має усну форму проведення.

Вимоги до реферату: українська мова, друкований (14-й шрифт, через 1,5 інтервали), обсяг – 24-26 стор., 1 стор. – титульний лист, друга сторінка – зміст, остання – список літератури. Наукова доповідь (реферат) повинен відповідати обраній науковій спеціальності.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ ДО АСПРАНТУРИ ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Білет має наступну структуру: 3 теоретичні питання

Критерії оцінювання:

- “**відмінно**” – досконале знання теоретичних і практичних аспектів курсу з обраної спеціальності;
- “**добре**” – ґрунтовне знання основних питань курсу з обраної спеціальності;
- “**задовільно**” – знання ключових питань з обраної спеціальності;
- “**незадовільно**” – незнання ключових питань з обраної спеціальності, невміння підкріплювати теоретичні викладки прикладами з практики.

Для отримання оцінки «відмінно» відповідь має включати

- обґрунтування актуальності проблеми;
- логічність викладення матеріалу;
- обґрунтованість власної думки ;
- знання понятійного матеріалу;
- наявність фактичних даних та посилань на зарубіжний досвід;
- наявність висновків.

Максимальна оцінка присвоюється, якщо здобувач у повному обсязі грамотно та логічно викладає матеріал, правильно обґрунтовує прийняті рішення, ознайомлений із рекомендованою літературою, виявляє творчий підхід при відповіді.

Кількість оціночних балів **знижується на 20%** у разі, якщо здобувач знає матеріал, грамотно і за суттю його викладає, але припускає незначні неточності в доказах, трактовці понять та категорій, при цьому здобувач повинен володіти необхідними уміннями та навичками для логічного аналізу.

Кількість балів **знижується на 50%** за умови знання здобувачем лише основного програмного матеріалу, припущання ним неточностей, недостатньо

чітких формулювань, непослідовності у відповідях.

Кількість балів *зменшується на 80%*, якщо здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, припускає принципові помилки в доказах, трактовці понять та категорій, не володіє основними уміннями та навичками при відповіді, не в змозі відповісти на контрольні запитання.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ

РОЗДІЛ 1

ІСТОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Міжнародні економічні відносини як наука та система знань. Предмет та об'єкт міжнародних економічних відносин. Суб'єкти міжнародних економічних відносин. Форми та рівні міжнародних економічних відносин. Основні поняття та категорії міжнародних економічних відносин та їх генезис. Системність та об'єктивність міжнародних економічних відносин. Сучасні принципи аналізу міжнародних економічних відносин. Субстанціальна основа міжнародних економічних відносин сучасності. Зростання єдності сучасної цивілізації та світового господарства.

Цивілізаційний, формаційний та релігійно-космічний підходи до історії людського суспільства і його економічних відносин. Передумови формування індустріальної цивілізації та світового ринку. Роль географічних відкриттів у розвитку світового ринку. Зрушення у сфері виробництва та економічних формах суспільства. Перший промисловий переворот. Первісне нагромадження капіталу та його характерні риси. Зовнішня торгівля як джерело нагромадження капіталу. Посилення процесу монополізації виробництва і капіталу. Поглиблення процесу інтернаціоналізації господарського життя.

Необхідність відбудови системи світогосподарських зв'язків у повоєнний період. План Маршалла. Участь менш розвинених країн у світогосподарських процесах. Поділ світового господарства на "центр" і "периферію". Нерівномірності розвитку та загострення суперечностей між ними. Зміни в розстановці сил у світовому господарстві. Бреттон-Вудські угоди як основа функціонування повоєнної світової валютної системи. Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР) - їх роль у розвитку міжнародного економічного співробітництва.

Зміни у масштабах, формах і напрямках вивозу капіталу. Створення змішаних компаній пряме зарубіжне інвестування. Формування трьох світових центрів

економічної сили. Посилення ролі ТНК у світовій економіці. Стан та тенденції розвитку міжнародної торгівлі в повоєнний період.

РОЗДІЛ 2

МІЖНАРОДНИЙ ПОДІЛ І КООПЕРАЦІЯ ПРАЦІ

Міжнародний поділ праці як продукт індустріальної цивілізації. Взаємозв'язок світового ринку та міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці - основа міжнародних економічних відносин. Форми і види міжнародного поділу праці, спеціалізація і кооперування виробництва. Економічна ефективність міжнародного поділу праці. Показники і фактори розвитку МПП.

Характеристика основних моделей МПП /теорія абсолютних переваг А.Сміта, порівняльних переваг Д.Рікардо/. Модель Хекшера-Оліна-Самуельсона. Парадокс Леонтьєва. Аналіз змін в системі МПП під впливом науково-технологічної революції та глобальної соціально-економічної трансформації. Теорія специфічних факторів виробництва. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Діалектика міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці і виробництва. Міжнародна кооперація виробництва як форма міжнародної кооперації праці. Проста, складна та комплексна форми міжнародної кооперації праці. Глобальні виробничі мережі. Характерні ознаки міжнародно-спеціалізованої галузі.

Міжнародний поділ праці як різновидність територіального поділу праці. Головні фактори розвитку міжнародного поділу праці в сучасних умовах: забезпечення умов зростання; економія національних витрат праці, заміщення матеріальних, фінансових, технологічних, інвестиційних, трудових ресурсів. Порівняльні і конкурентні переваги економіки України в МПП.

РОЗДІЛ 3

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЖИТТЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Інтернаціоналізація господарського життя - закономірність розвитку цивілізації, прояв загального прогресу праці, рушійна сила становлення і розвитку системи всесвітнього економічного спілкування. Внутрішні і зовнішні фактори інтернаціоналізації виробництва та обігу. Суть та форми прояву інтернаціоналізації господарського життя.

Особливості інтернаціоналізації обміну. Нові явища в міжнародному поділі праці. Поглиблення внутрігалузевої спеціалізації у світовому господарстві. Міжнародна виробнича кооперація. Науково-технологічні фактори інтернаціоналізації. Критерії і показники інтернаціоналізації господарського життя. Динаміка експортної квоти в сучасних умовах.

Від інтернаціоналізації обміну до інтернаціоналізації капіталу і виробництва. Головні етапи і стадії інтернаціоналізації господарського життя. Формування міжнародних форм виробництва, інтернаціоналізація головних факторів виробничого процесу. ТНК і розвиток міжнародних виробничих зв'язків. Внутрішньофірмова міжнародна спеціалізація виробництва в сучасних умовах. Інтернаціоналізація фінансового капіталу.

Екстерналізація та інтерналізація виробництва. Правило інтерналізації Коуза. Проблеми та перспективи мультинаціонального виробництва. Розвиток та диверсифікація форм міжнародних економічних відносин як прояв процесу посилення інтернаціоналізації господарського життя у всесвітньому масштабі.

Інтернаціоналізація процесу зростання. Міжнародні господарські комплекси. Світовий характер сучасних продуктивних сил та його прояв в економіці України. Регіональні та світогосподарській зв'язки України.

РОЗДІЛ 4

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ. СВІТОВИЙ РИНОК

Зростання ролі зовнішньої торгівлі в розвитку економіки окремих країн. Обсяг, структура і напрями зовнішньої торгівлі в сучасних умовах. Головні фактори зростання міжнародного товарообміну. Географічний розподіл зовнішньої торгівлі. Зміни в товарній структурі зовнішньої торгівлі. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі між промислово розвинутими державами. Зниження питомої ваги країн, що розвиваються у міжнародній торгівлі. Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі країн Східної Європи та нових незалежних держав. Місце нових індустріальних держав. Місце нових індустріальних країн у світовій торгівлі.

Сучасні зарубіжні концепції з питань міжнародної торгівлі. Нерівномірність розвитку зовнішньої торгівлі. Зовнішня торгівля головних центрів економічної сили: США, ЄС, Японії. Світова торгівля і ТНК. Послуги як найбільш динамічний сучасний фактор сучасної світової торгівлі.

Закономірності ціноутворення на світовому ринку. Ринкова вартість і ціна виробництва, інтернаціональна вартість і світова ціна. Особливості ціноутворення в сучасну епоху. Транснаціональні корпорації та їх вплив на процес ціноутворення. Інформаційні джерела про ціни. Множинність цін. Головні етапи розвитку ціноутворення після II світової війни. Нерівномірність руху цін на світовому ринку. Демпінгові ціни. Умови торгівлі та шляхи їх гармонізації. Методи та способи регулювання міжнародної торгівлі. Оподаткування у зовнішній торгівлі. Сучасні системи аналізу міжнародної торгівлі.

Сутність та основні складові елементи механізму регулювання світогосподарських зв'язків (принципи, методи та інструменти регулювання, інституційно-правові структури). Національна та міжнародна підсистеми регулювання МЕВ. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі. Міжнародні товарні угоди у системі регулювання світової торгівлі. Регулювання світової торгівлі у межах ГАТТ/COT. Механізм торгових конференцій. Угоди TRIM, GATS, TRIP. Фінансові методи

зовнішньоторговельної політики. Регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Зовнішня торгівля України. Проблеми поліпшення структури експортно-імпортних поставок. Головні фактори конкурентноздатності та їх реалізація в зовнішній торгівлі України.

РОЗДІЛ 5

МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інтернаціоналізація капіталу та виробництва в післявоєнний час. Обсяги, динаміка і структура прямих зарубіжних інвестицій. Географічний розподіл прямих зарубіжних інвестицій. Головні потоки міжнародного капіталообміну.

Теорії прямих інвестицій і міжнародного підприємництва. Еклектична парадигма Даннінга. Тенденції розвитку міжнародної підприємницької діяльності. Проблеми і суперечності вивозу капіталу і посилення ролі транснаціональних корпорацій.

Зміна питомої ваги головних економічних центрів у вивозі капіталу, форми і види зарубіжного інвестування. Діяльність міжнародних інвестиційних інститутів у галузі вивозу капіталу. Проблеми страхування та захисту зарубіжної інвестиційної діяльності. Головні форми спільного міжнародного підприємництва. Транснаціональні корпорації, спільні підприємства, вільні економічні зони та їх роль у сучасному світовому господарстві.

Двосторонні та регіональні аспекти регулювання руху капіталів. Угоди про взаємний захист та заохочення іноземних інвестицій. Угоди про запобігання подвійного оподаткування. Принципи вільного руху капіталів у Європейському Союзі. Глобалізація регулювання руху капіталу. Діяльність ЕКОСОР, ЮНКТАД та Центру ООН з ТНК у сфері сприяння міжнародному руху капіталів. Світовий банк та регулювання міжнародного руху капіталів.

Іноземні інвестиції в економіці України. Створення політико-економічних та нормативно-правових передумов розвитку міжнародної підприємницької діяльності на території України.

РОЗДІЛ 6

МІЖНАРОДНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Рушійні сили розвитку сучасних інтернаціональних продуктивних сил, роль науково-технічного обміну в світовому відтворювальному процесі. Науково-технічна революція і її вплив на розвиток форм міжнародного економічного спілкування. Структуротворча функція НТР в системі всесвітнього господарства. Глобальний характер НТР, її масштаби, темпи. Форми, масштаби і структура міжнародних науково-технічних зв'язків.

Міжнародний обмін ліцензіями, "ноу-хау". Інжинірингові послуги в міжнародних економічних відносинах. Інформаційні ринки.

Основні форми розвитку міжнародної науково-технічної кооперації. Великі міжнародні науково-технічні програми. Науково-технічна програма країн СЕС "Євріка". Міжнародна програма "Інформаційна ініціатива". Науково-технічні зв'язки Схід-Захід, Північ-Південь. Проблеми прискорення науково-технічного прогресу країн, що розвиваються. Міжнародний технологічний обмін. Формування технологічної моделі міжнародного поділу праці. Економічна ефективність міжнародного науково-технічного співробітництва.

Інтелектуальна власність у світовому господарстві. Економічні механізми захисту прав інтелектуальної власності в МЕН.

РОЗДІЛ 7

МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Світовий ринок робочої сили і міжнародна трудова міграція. Поняття міжнародної трудової міграції. Форми міграції робочої сили. Міграція робочої сили в системі міжнародних економічних відносин.

Сучасні концепції та теорії міжнародної трудової міграції.

Основні риси і напрямки сучасних міграційних процесів. Роль науково-технічної революції в розвитку міграції робочої сили, наукових і інженерно-технічних кадрів. Міжнародні корпорації і міграція робочої сили. Вплив економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці.

Основні міжнародні ринки робочої сили. Сучасні центри міжнародного притягання робочої сили. Роль мігрантів в економічному розвитку країн імміграції.

Проблеми міждержавного розподілу трудових ресурсів. Боротьба за рівноправність іноземних робітників. Розгляд в ООН, МОП та інших організаціях питань впливу кваліфікованих кадрів з країн, що розвиваються, до розвинутих країн. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси.

Система регулювання міжнародної міграції робочої сили. Державне регулювання міжнародної міграції. Регулювання соціальної сфери та доходів мігрантів. Дво- та багатосторонні угоди про міграцію робочої сили. Внутрішні та зовнішні аспекти регулювання міграції у Європейському Союзі. Конвенції Міжнародної організації праці з проблем міграції робочої сили. Сучасні тенденції міжнародної міграційної політики в Україні. Законодавче забезпечення міграційної політики в Україні.

РОЗДІЛ 8

МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ І КРЕДИТНІ ВІДНОСИНИ

Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини як підсистема світового процесу зростання. Підвищення ролі валютно-фінансових і кредитних інструментів у розвитку сучасних міжнародних економічних відносин. Основні структурні елементи міжнародної валютної системи, її характерні ознаки і головні тенденції розвитку. Основні платіжні засоби. Сутність і структура валютно-фінансової політики.

Режим валютних курсів і паритетів. Умови конвертованості валют. Валютні відносини. Механізм поповнення каналів міжнародного обороту платіжними засобами. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні валютні ринки і ринки золота. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні установи і організації.

Основні типи міжнародних валютних систем. Бреттон-Вудська валютна система і її еволюція. Ямайська система. Валютно-фінансова система країн ЄС. Платіжні баланси і валютний курс. Проблеми міжнародної валютної ліквідності. Основні засоби регулювання платіжного балансу.

Суть і основні функції міжнародних кредитних відносин. Джерела і види міжнародних кредитів. Міжнародні ринки позичкових капіталів. Вартість і валюти міжнародного кредиту. Банки і небанківські інститути у міжнародних кредитних відносинах.

Сутність та структура валютно-фінансової політики. Основні рівні та суб'єкти валютно-фінансового регулювання МЄВ. Форми та цілі регулювання валютного курсу. Девальвація та ревальвація: наслідки для національної економіки. Валютні обмеження в МЄВ. Основні засоби регулювання платіжного балансу. Регулюючі функції міжнародних валютно-фінансових та кредитних організацій: МВФ; МБРР; МАР; МФК; ЄБРР інших регіональних банків.

Концепції реформування сучасної міжнародної валютно-фінансової системи.

РОЗДІЛ 9

ВИРОБНИЧА І ІНФОРМАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА СУЧАСНИХ МІЖНАРОЖНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Роль інфраструктури у формуванні цілісної системи сучасних МЄВ. Проблеми і тенденції функціонування міжнародної транспортної системи і її різних підсистем /морського, автомобільного, залізничного, трубопровідного та інших видів транспорту. Характеристика ролі міжнародної інформаційної системи, яка забезпечує світовий виробничий процес. Система "Інтернет".

Міжнародна система зв'язку, міжнародні системи статистики, міжнародні системи стандартизації та інші елементи інфраструктурної складової системи МЄВ.

Міжнародні організації в галузі транспорту, зв'язку, інформації та інших галузей інфраструктури. Важливі міжнародні угоди в галузі виробничо-інформаційної інфраструктури. Інституційне регулювання наднаціональної виробничої інфраструктури. Міжнародне фінансування глобальних інфраструктурних проектів. Виміри національної економічної безпеки в контексті розвитку глобальної виробничої інфраструктури

Виробнича і інформаційна інфраструктура України як фактор диверсифікації

зовнішньоекономічних зв'язків.

РОЗДІЛ 10

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Теорії міжнародної економічної інтеграції. Форми та етапи розвитку міжнародної інтеграції. Ефекти міжнародної інтеграції. Сучасні тенденції розвитку міжнародних інтеграційних процесів.

Економічні завдання та головні положення Римської угоди про "Спільний ринок". Організаційна структура ЄС. Створення митного союзу і розвиток зовнішньої торгівлі країн ЄС. Суть єдиної промислової політики. Проблеми аграрної інтеграції країн ЄС. Європейська валютна система. Єдиний Європейський акт. Маастрихтські угоди. Шляхи створення економічного і валютного союзу країн ЄС.

Західноєвропейська інтеграція і країни, що розвиваються. Торгово-економічні відносини між ЄС і країнами Африки, що розвиваються. Загальноєвропейське економічне співробітництво. ЄС-ЄАВТ: створення спільного західноєвропейського економічного простору. Центральноевропейське економічне угруповання Вишеградська "четвірка". Чорноморська економічна зона.

Інтеграційні процеси в Північній Америці /НАФТА/. Причини та особливості інтеграційних процесів в країнах, що розвиваються. Південно-Східна Азія – АСЕАН. Зона вільної торгівлі АСЕАН – КНР. Асоціація регіонального співробітництва Південної Азії /СААРК/. Південноамериканська економічна система /ПАЕС/. Спільний ринок країн Південного конусу /МЕРКОСУР/. Економічні союзи в Африці. Магрибське економічне співтовариство. Митний і економічний союзи Центральної Африки /ЮДАЕК/.

Інтеграційні процеси на теренах Співдружності незалежних держав. Євразійське економічне співтовариство /ЄвроАзЕС/ та перспективи функціонування єдиного економічного простору. Митний союз трьох держав РФ, Казахстану та Білорусі. Формування Зони вільної торгівлі СНД. ГУАМ як неформальний міждержавний союз. Регіональні економічні союзи країн Середньої

Азії. Перспективи участі України в міжнародних інтеграційних об'єднаннях.

РОЗДІЛ 11

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Суть і об'єктивні передумови виникнення глобальних проблем світової економіки. Поняття "глобальні проблеми". Основні підходи до аналізу глобальних проблем. Неоднорідність проблем. Класифікація глобальних проблем світової економіки і причинно-наслідкові фактори їх формування.

Глобальні проблеми і їх вплив на світовий розвиток. Підходи до вирішення глобальних проблем.

Гонка озброєнь як глобальна проблема. Продовольча проблема: масштаби і перспективи. Загострення світової екологічної проблеми на сучасному етапі. Проблема сировини і її вплив на світовий економічний розвиток. Глобальна енергетична проблема і шляхи її вирішення.

Соціально-політичні проблеми. Глобальні проблеми, пов'язані з подоланням наслідків колоніалізму і неоколоніалізму, відсталості, бідності і голоду. Група глобальних проблем техніко-економічного і економічного характеру. Глобальні проблеми світового господарства, які визначаються розвитком науково-технічного прогресу, освіти і культури, зростанням народонаселення, посиленням охорони здоров'я, необхідністю біологічної адаптації людини.

Проблеми зовнішньої заборгованості в міжнародних економічних відносинах. Концепція нового міжнародного економічного порядку /НМЕП/. Питання забезпечення національного суверенітету в умовах загострення глобальних проблем світового господарства.

РОЗДІЛ 12

ПРОГНОСТИЧНІ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СВІТОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ.

Характеристика основних футурологічних концепцій світового господарства. Прогнози розвитку світового господарства і системи міжнародних економічних відносин на середньотермінову /10-15 років/ і довгострокову перспективу.

Динаміка основних світогосподарських процесів на період до 2000 року. Темпи і пропорції розвитку світового господарства. Основні сектори світової економічної системи. Проблеми вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку окремих країн і регіонів. Прогнози руху основних видів ресурсів. Основні варіанти і сценарії світового економічного розвитку.

Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів. Поняття економіко-математичної моделі. Формалізоване вираження взаємозв'язків між різними елементами системи МЕВ. Методологія і методика економіко-математичного моделювання різних підсистем МЕВ /торгової, валютно-фінансової, кредитної та ін./.

Аналіз існуючих моделей світового господарства. Модель міжгалузевого балансу. Модель олігопольної цінової конкуренції. Гравітаційна модель міжнародної торгівлі. Дослідження міжнародних економічних відносин методами кореляційного аналізу. Дослідження факторів валютних і фінансових криз сигнальним методом та методами кореляційного аналізу. Дисперсійний та регресійний аналіз міжнародної торгівлі та інвестицій.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Бреттон-Вудська та Ямайська міжнародні валютні системи.
2. Валютний курс та механізм його регулювання. Конвертованість грошей її форми.
3. Європейська валютна система. Основні тенденції її розвитку на сучасному етапі.
4. Інкотермс. Базисні умови поставок.
5. Малий бізнес і його роль у світовій економіці
6. Міжнародна валютна система, її структурні елементи та основні етапи еволюції
7. Міжнародний валютний фонд. Його структура і основні напрямки діяльності
8. Наслідки розширення ЄС для України.
9. Неокласичні моделі відкритої економіки
10. Нові індустріальні країни. Загальне та особливе у процесі перебудови промислової структури.
11. Основні питання та проблеми зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
12. Особливості сучасних світових циклів і криз.
13. Парадокс Леонтьєва.
14. Платіжний баланс та його структура.
15. Проблема встановлення нового міжнародного економічного порядку і хід її вирішення.
16. Проблеми залучення іноземного капіталу в економіку України.
17. Протекціонізм, види, методи та наслідки протекціоністської політики.
18. Регіональні інтеграційні об'єднання.
19. Розвиток світогосподарських відносин в контексті акції США в Іраку.
20. Світова організація торгівлі. Основні напрями діяльності.
21. Світовий ринок робочої сили та міжнародна міграція робочої сили

22.Співвідношення факторів виробництва, як передумова міжнародної торгівлі.

23.Суть і фактори економічної інтеграції.

24.Тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

25.Теорема Самуельсона.

26.Теорема Хекшера-Оліна.

27.Теорія абсолютних переваг А. Сміта

28.Теорія і форми економічної інтеграції у світі та їх вплив на розвиток світового господарства.

29.Транснаціональні корпорації та їх роль у світовій економіці.

30.Фінансова ситуація в країні (за вибором).

4. ЛІТЕРАТУРА:

1. Алимов О.М. Конкурентоспроможність національної економіки / О.М. Алімов, В.Н. Ємченко. – К.: НАН України Інс-т економіки, 2001. – 59 с.
2. Барановський О.І. Сутність та різновиди фінансових криз // Фінанси України. – 2009. - №6. – С. 3-13.
3. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент/ І. О Бланк, Н. М. Гуляєва. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 540 с.
4. Бодров В.Г. Теорії економічних трансформацій та досвід ринкових перетворень у Східній Європі (1921—2001 рр.) // Історія народного господарства та економічної думки України. — 2003. — Вип. 35—36. — С. 3—16.
5. Бураковський І.В. Глобальна фінансова криза: уроки для світу та України / І.В. Бураковський, О.В. Плотніков. – Харків: Фоліо, 2009. – 299 с.
6. Бьюкенен Дж. М. Конституция экономической политики. Расчёт согласия. Границы свободы: сочинения. Серия: «Нобелевские лауреаты по экономике» / Дж. М. Бьюкенен; пер. с англ. – М.: Таурус Альфа, – 1997. – Т. 1: Фонд экономической инициативы. – 560 с.
7. Гальчинський А.С. Трансринкові трансформації // Екон. теорія . — 2007. — № 1. — С. 3—12.
8. Геєць В.М. Суспільство, держава, економіка: феноменологія взаємодії та розвитку / В.М. Геєць. – К.:НАН України Інс-т економіки, 2009. – 864 с.
9. Гладка У.Б. Інвестиційна діяльність та її державне регулювання // Регіональна економіка. – 2009. - №2. – С. 49-55.
10. Глобализация и экономическое развитие: национальный аспект / Ю.В. Макогон, В.В. Дергачева, Е.А. Пашко, П.А. Фильянов. – Донецк: ДонНУ, 2006. – 260 с.
11. Глобализация и экономическое развитие: национальный аспект: монография / [Макогон Ю.В. и др.] ; под науч. ред. Ю.В. Макогона. – Донецк: ДонНУ, 2006. – 200 с.
12. Головаш Б. Г. Деякі особливості проведення інвестиційної політики України на сучасному етапі приватизації: використання досвіду ЄС // Збірник

наукових праць. – Київ: Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України – 2007. – Вип. 49. - С. 225-232.

13. Головин М. Влияние финансовой глобализации на денежно-кредитную политику: теоретические аспекты и реакция на финансовые кризисы // Фінанси України. – 2009. - №7. – С. 3-9.

14. Грицаєнко І.А. Економічний прагматизм як домінанта інвестиційної політики України в інтеграційних процесах // Актуальні проблеми економіки. – 2008. - №2. – С. 4-13.

15. Даниленко А.А. Світові тенденції та особливості розвитку прямих іноземних інвестицій // Фінанси України. – 2009. – №4. – С. 99-108.

16. Данилишин Б. Економіка України: життя після кризи? // Дзеркало тижня. -17-23 січня 2009 р. - № 1 (729). – С. 6.

17. Джавацци Ф. Зростання після кризи // Фінанси і розвиток. - Вересень 2009. - №9 - С. 24-25.

18. Динаміка зростання та ризику нестабільності економіки України в 2008 році / [Жаліло Я.А. та ін.] ; за заг. ред. В.С. Воротіна. – Київ: НІСД, 2008. – 106 с.

19. Задоя А.О. Економічна криза в країнах Східної та Центральної Європи: спільні риси та національні особливості // Теоретичні та прикладні питання економіки: зб.наук.пр. – К.: Київський Національний Університет, 2010. - №21. – С. 48-54.

20. Ивлева Г. Трансформация экономической системы: обзор концепций и контуры общей теории // Общество и экономика. — 2003. — № 10. — С. 7—40.

21. Иноземцев В. Кризис: природа и перспективы // Свободная мысль. – 2009.- №7. – С. 95-108.

22. Интеграция научно-технической сферы Украины в мировую экономическую систему: монография / Ю.В. Макогон, С.Н. Кацура, М.И. Кравченко, В.В. Ходыкина. - Донецк: ИЭП НАН Украины, 2003. – 236 с.

23. Інвестиційний менеджмент: методика розв'язання практичних завдань: навч. посіб. / Н.М. Гуляєва, І.М. Вавдійчик; за заг. ред. Н.М. Гуляєвої. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 220 с.

24. Інвестиційне регулювання інноваційної діяльності за умови забезпечення оптимального рівня економічної безпеки України / А.В. Ігнатенко [та ін.] // Актуальні проблеми економіки. – 2009р. - №4(94) – С. 33-40.
25. Качалич А.Г. Валютная политика стран с трансформируемой экономикой в условиях финансового глобализма / А.Г. качалич. - М.: Экономистъ, 2008. - 169 с.
26. Клинов В. Мировая экономика: прогноз до 2050 г. // Вопросы экономики. – 2008. - №5. – С. 62-79.
27. Козак Ю.Г. Економіка зарубіжних країн: [навч.посібник] / Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевский, К.І. Рженішевський. – К.: ЦУЛ, 2003. – 256 с.
28. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. – К.: Знання-Прес, 2002. – 272 с.
29. Костіна Н.І. Гроші та грошова політика / Н.І. Костіна. - Київ: НІОС, 2005. - 224 с.
30. Кузнецова Н.В. Регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине: практическое пособие / Н.В. Кузнецова. – К.: СПЛАЙН, 2008. – 170 с.
31. Кухарська Н.О. Міжнародна економічна діяльність України: [навчальний посібник] / О.Н. Кухарська, С.К. Харічков. – Одеса: «Одісей», 2006. – 456 с.
32. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: [навчальний посібник] / Т.В. Майорова. – К.: «Центр навчальної літератури», 2004. – 376 с.
33. Макогон Ю.В. Международный банковский бизнес: [учебное пособие] / Ю.В. Макогон, Е.В. Булатова. - Киев: Аттика, 2003. - 208 с.
34. Макогон Ю.В. Монетарна політика України в умовах глобального економічного зростання: монографія / Ю.В. Макогон, Є.О. Медведкіна, К.В. Рибальченко ; за науковою ред.. Ю.В. Макогона. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 260 с.
35. Макогон Ю.В. Формы и направления межрегионального экономического сотрудничества / Ю.В. Макогон, В.И. Ляшенко. – Донецк: ДонНУ, 2003. – 509 с.
36. Матюшенко І.Ю. Іноземні інвестиції/ І.Ю. Матюшенко, В. П. Божко. –

К.: ВД «Професіонал», 2005. - 336 с.

37. Международные стратегии экономического развития: ученик / [Лукьяненко Д.Т., Макогон Ю.В., Пахомов Ю.Н. та ін.]; под ред. Ю.В. Макогона. – Донецк: ДонНУ, 2007. – 395 с.

38. Международный менеджмент: [учебное пособие] / Ю.В. Макогон [и др.]. - [4-е изд.]. - Донецк, ДонНУ, 2008. – 230 с.

39. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини: [навч. посібник] / З.В. Михайлів, З.П. Галатяк, Н.І. Горбаль. – Львів: видавництво Нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2004. – 244 с.

40. Міжнародна економіка / А. П. Румянцев [та ін.]. – К.: Знання-прес, 2003. – 237 с.

41. Міжнародна економіка: Навчальне електронне видання / К.В. Балабанов, О.В. Булатова, Ю.І. Чентуков. – Маріуполь: МДУ, 2013. – 552 с.

42. Міжнародна економіка: підручник / за ред. Задой А.О., Тарасевича В.М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.

43. Міжнародна економіка: підручник для ВНЗ / за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона; Міністерство освіти і науки України. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 559 с.

44. Павленко І.І., Варяниченко О.В., Невроцька Н.А. Міжнародна торгівля та інвестиції. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 256 с.

45. Павленко І.А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України: монографія / І.А. Павленко. – К.: КНЕУ, 2007. – 248 с.

46. Панфілова Т. Україна в глобальному торговельному та інвестиційному середовищі // Економіка України. – 2009. – №6. – С. 75-84.

47. Панфілова Т.О. Сучасні тенденції розвитку світової економіки та руху капіталів // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 2. – С. 88- 92.

48. Поважний О.С. Розвиток механізму реалізації державної інвестиційної політики України / О.С. Поважний, В.П. Пшенична // Держава та регіони, Серія: Державне управління. – 2009. - №3. – С. 54-58.

49. Пономаренко В.С. Моделювання поведінки інвестора на фондовому

ринку: монографія / В.С. Пономаренко, О.В. Раєвська, К.А. Стрижиченко. – Харків: ВД «ИНЖЕК», 2004. – 264 с.

50. Савельєв Є.В. Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри / Є.В. Савельєв, С.І. Юрій. – К.: Знання, 2007. – 595 с.

51. Світова економіка / А.С. Філіпенко[та ін.]. – К.: Либідь, 2002. – 345 с.

52. Солдатенко О.В. Правове забезпечення іноземних інвестицій // Фінанси України. – 2003. – №6. – С. 108-113.

53. Стиглиц Дж.Е. Крутое пике: Америка и новый экономический порядок после глобального кризиса. – М.: Эксмо, 2011

54. Татаренко Н.О. Теорії інвестицій: [навчальний посібник] / О.Н. Татаренко, А.М. Поручник. – К.: КНЕУ, 2000. – 160 с.

55. Ткаченко К.Л. Формування державної інвестиційної політики // Фінанси України. – 2002. – №1. – С. 86-91.

56. Філіпенко А.С. Світова економіка / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач. – К.: Либідь. – 2007. – 582 с.

57. Шнирков О.І. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій / О.І. Шнирков, Р.О. Заблоцька. – 3-є вид. – Дніпропетровськ, 2012. – 256 с.

58. Трансформація світового ринку капіталу в умовах транс націоналізації: монографія / Ю.В. Макогон [та ін.]. – Донецьк: ДонНУ, 2006. – 248 с.

59. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С. Філіпенко[та ін.]. – К.:Либідь,2002.–242 с.

60. Управління зовнішньоекономічною діяльністю / А.І. Кредісов [та ін.]. – К.: ВІРА-Р, Альтпрес, 2002. – 325 с.

61. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку: монографія: у 2т. – Т.1. / [Лук'яненко Д.Г. та ін.] ; за аг. ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2006. – 816 с.

62. Федоренко В.Г. Инвестиции и экономика Украины // Экономика Украины: Политико-экономический журнал. – 2007. - №5. – С.12-16.

63. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність / А.С. Філіпенко. – Київ: «Знання», 2007. – 670 с.

64. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія. – Київ, 2008
65. Чистякова Н.М. Державне регулювання інвестиційного процесу в Україні // Фінанси України. – 2001. – №3. – С. 116-120.
66. Шакина А. Прямые иностранные инвестиции в странах Восточной Европы // Мировая экономика и международные отношения. – 2003. – №2. – С. 48-51.
67. Швайка М.А. Світова фінансова криза: причини виникнення та шляхи подолання // Економічний вісник Донбасу. – 2009. - №1(15). – С. 165-171.
68. Шевченко О.В. Інвестиційна активність регіонів України: вплив на економічне зростання // Стратегічні пріоритети. – 2009. - №1. – С. 175-181.
69. Шелудько Н.М. Фінансові кризи на ринках, що розвиваються: теоретичні і емпіричні аспекти аналізу // Фінанси України. – 2009. - №2. – С. 3-21.
70. Школа І. Умови залучення інвестиційних ресурсів в економіку регіонів України / І. Школа, А.. Вдовічен // Регіональна економіка. – 2002. – №2. –С. 54-67.
71. Шумпетер Й.А. Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, відсотка та економічного циклу / Й.А. Шумпетер; пер. з англ. В. Старка. – К.: Києво-Могилянська академія, 2011. – 242 с.
72. Эльянов А.Я. Глобализация и догоняющее развитие // Мировая экономика и международные отношения. – 2004. - №1. – С. 3-16.
73. Яковец Ю.В. Глобальные экономические трансформации XXI века / Ю.В. Яковец. – М.: Экономика, 2011. – 382 с.
74. Янковский Н.А. Инновационные и классические теории катастроф и экономических кризи сов: монографія. / Н.А. Янковский, Ю.В. Макогон, А.М. Рябчин; под. ред. Ю.В. Макогона. – Донецк: ДонНУ, 2009. – 425 с.
75. He, C. Second Modernization: Inspiration From Human Civilization Process / He, C. – Beijing: High Education Press, 1999.
76. Hicks J. Wealth and Welfare: Collected Essays on Economic Theory / J. Hicks, A. Manifesto. – Southampton, 1981. – Vol. 1. – 320 p.

77. Kornai J. Ten Years After "The Road to a Free Economy" // The Author's Self-Evaluation. Paper for the World Bank 'Annual Bank Conference on Development Economics 2000. — Wash., DC, 2000.

78. Mittelman, J.H. The Globalization Syndrome: Transformations and Resistance. — Princeton: Princeton University Press, 2000.

79. Shumpeter J.A. The Theory of Economics Development. / J.A. Shumpeter. — London: George Alien & Unwin, 1952.

80. Steger M.B. Globalization: A Very Short Introduction / Martin Steger. — Oxford: Oxford University Press, 2003. — 168 p. 1995. — Vol. 75. — September — October. — P. 89—103;

81. Wallerstein I. The Modern World System. — San Diego: Academic Press, 1974. — Vol. 1.